

MILJØMINISTERIET

MILJØVURDERING AF HANDLINGSPLAN FOR CIRKULÆR ØKONOMI - NATIONAL PLAN FOR FOREBYGGELSE OG HÅNDTERING AF AFFALD 2020- 2032

ADRESSE COWI A/S
Parallelvej 2
2800 Kongens Lyngby

TLF +45 56 40 00 00
FAX +45 56 40 99 99
WWW cowi.dk

SAMMENFATTENDE REDEGØRELSE

INDHOLD

1	Indledning	2
2	Integration af miljøhensyn	2
3	Høringssvar	3
4	Vurdering af ændringer	4
4.1	Ændringer i Handlingsplanens hovedindsatsområder	4
4.2	Opsummering af ændringer	8
4.3	Konklusion	10
5	Alternativer	10
6	Overvågning	10

PROJEKTNR. DOKUMENTNR.
A205928 2

VERSION	UDGIVELSESDATO	BESKRIVELSE	UDARBEJDET	KONTROLLERET	GODKENDT
5.0	06-07-2021	Sammenfattende Redegørelse	KHHI	TLHA	TLHA

1 Indledning

Miljøministeriet offentliggjorde i december 2020 høringsudkast til Handlingsplan for cirkulær økonomi - National plan for forebyggelse og håndtering af affald 2020-2032 (herefter Handlingsplanen). Høringsudkastet til Handlingsplanen har været i høring i perioden fra den 8. december 2020 til den 9. februar 2021.

I forbindelse med udarbejdelse af høringsudkastet til Handlingsplanen er der gennemført en miljøvurdering af Handlingsplanen efter lovbekendtgørelse nr. 973 af 25. juni 2020 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) (herefter Miljøvurderingsloven). Vurderingen af Handlingsplanens sandsynlige væsentlige indvirkninger på miljøet er afrapporteret i en miljørapport, der har været i offentlig høring sammen med selve Handlingsplanen.

Ifølge Miljøvurderingslovens § 13, stk. 1 og 2 skal der i forbindelse med den endelige godkendelse eller vedtagelse af planen udarbejdes en sammenfattende redegørelse, som beskriver:

- > Hvordan miljøhensyn er integreret i planen eller programmet.
- > Hvordan miljørapporten og de udtalelser, der er indkommet i offentlighedsfasen, er taget i betragtning.
- > Hvorfor den godkendte eller vedtagne plan eller det godkendte eller vedtagne program er valgt på baggrund af de rimelige alternativer, der har været behandlet.
- > Hvordan myndigheden vil overvåge de væsentlige indvirkninger på miljøet af planen eller programmet.

Den sammenfattende redegørelse skal offentliggøres samtidig med den endelige vedtagelse af Handlingsplanen.

2 Integration af miljøhensyn

Miljøvurderingen er udarbejdet for at sikre en integration af miljøforhold i Handlingsplanen. Allerede i forbindelse med udarbejdelse af høringsudkastet har miljøhensyn indgået som en væsentlig del af planlægningen, idet formålet med Handlingsplanen er at udarbejde en plan for forebyggelse og håndtering af affald i Danmark ved at fastlægge mål og rammer for håndteringen af affald frem til år 2032. Miljøvurderingen har i den forbindelse bidraget til, at indarbejdelsen af disse miljøhensyn i Handlingsplanen, samt høring af berørte myndigheder og offentligheden ift. bl.a. Handlingsplanens miljøpåvirkninger, foreligger dokumenteret

Handlingsplanen indeholder en række hovedindsatsområder med tilhørende konkrete initiativer til opnåelse af de følgende tre overordnede visioner for affaldssektoren i 2030:

- > Affaldskurven skal knækkes – mindre affald, mindre spild, mere genbrug.

- > Affaldssektoren skal være klimaneutral i 2030.
- > Udsortering af 80 % dansk plastik fra affaldsforbrænding i 2030.

Dette kan potentielt medføre miljøpåvirkninger på f.eks. menneskers sundhed, luft, jordbund og vand, klima, materielle goder samt ressourceeffektivitet. En virkeliggørelse af planens visioner vil dog forudsætte yderligere tiltag, som ikke er defineret i eller fastlagt i Handlingsplanen.

Det er vurderet i miljørapporten, at vedtagelse og realisering af initiativerne i forslag til Handlingsplanen vil medføre følgende væsentlige positive miljøpåvirkninger:

- > Flere produkter og materialer genbruges eller genanvendes i stedet for at forbrændes (ressourceeffektivitet og klima)
- > Reducerede udledninger til luft fra affaldsforbrænding (menneskers sundhed og klima)
- > Forøgelse af værdien af affald (materielle goder)
- > Reduktion i forbruget af naturskabte ressourcer til produktion (ressourceeffektivitet, materielle goder og klima)
- > Reduceret spredning af uønskede stoffer til jordbund og grundvand (menneskers sundhed, jordbund og vand)

Det er vurderet i miljørapporten, at vedtagelse og realisering af initiativerne i høringsudkastet til Handlingsplanen overordnet vurderes at medføre positive indvirkninger på miljøet. Der er ikke identificeret væsentlige negative effekter på miljøet som følge af implementeringen af Handlingsplanen.

3 Høringssvar

Høringsudkast til Handlingsplanen samt den tilhørende miljørapport har været i offentlig høring fra den 8. december 2020 til den 9. februar 2021. Der er indkommet svar fra 75 parter. De indkomne høringssvar afspejler generelle og specifikke kommentarer samt ønsker til ændringer i eller tilføjelse til Handlingsplanen.

Miljøministeriet har anført følgende i forhold til behandling af de udtalelser, der er indkommet i høringsperioden:

- > Der er i offentlighedsfasen indkommet mange høringssvar, men ingen af høringssvarene vedrører vurderingerne i miljørapporten
- > Høringssvar og Miljøministeriets svar på disse er samlet i Høringsnotat om Handlingsplan for cirkulær økonomi (2021), hvor der fremgår et resumé af de enkelte høringssvar, ministeriernes bemærkninger til høringssvarene, og hvorvidt høringssvarene giver anledning til ændringer af Handlingsplanen.

Høringsnotatet vedlægges den endelige Handlingsplan og sammenfattende redegørelse.

- > Ændringsforslag og kommentarer til Handlingsplanen er taget i betragtning, og har givet anledning til en række ændringer i Handlingsplanens initiativer (se nedenstående afsnit).

I denne sammenfattende redegørelse beskrives, hvilke væsentlige ændringer de indkomne høringssvar har forårsaget i Handlingsplanen og hvordan dette påvirker konklusionerne i miljørapporten.

4 Vurdering af ændringer

Høringssvarene har givet anledning til nedenstående væsentlige ændringer i Handlingsplanen. Der er særligt fokus på ændringer ift. Handlingsplanens initiativer, da det primært er disse, der danner grundlag for konklusionerne i miljørapporten.

I miljørapporten er Handlingsplanens initiativer opdelt ift. hvorvidt de er tilstrækkeligt konkrete til at kunne miljøvurderes, om de udelukkende kan angive en retning i forhold til potentielle miljøeffekter, eller om de på nuværende tidspunkt ikke kan miljøvurderes, fordi det ikke er muligt at sige, hvorledes og i hvilket omfang de vil realiseres som følge af planen, og hvilke effekter de vil medføre. Denne klassificering er afgørende for betydningen af de ændringer, der er foretaget i Handlingsplanen ift. den overordnede miljøvurdering af Handlingsplanen. Derfor er der for hver væsentlig ændring af initiativer i Handlingsplanen nedenfor i parentes angivet, hvorvidt initiativet i miljøvurderingen er klassificeret som "miljøvurderet", "retningsgivende" eller "ikke miljøvurderet". For nye initiativer angives en umiddelbar klassificering ud fra beskrivelsen i Handlingsplanen.

4.1 Ændringer i Handlingsplanens hovedindsatsområder

- > I Handlingsplanens kapitel 2, **Rammer for forebyggelse og håndtering af affald** er foretaget følgende ændringer:
 - > Indsat en tilføjelse omkring den nationale strategi for bæredygtigt byggeri og Langsigtet renoveringsstrategi.
 - > Tilføjet yderligere til forholdet mellem den nationale og de kommunale affaldshåndteringsplaner
 - > Opdateret affaldsdata til 2019
 - > Afsnit om miljø- og klimaeffekter ved forebyggelse og genanvendelse af affald er opdateret
 - > Beskrivelse af EUDP indsat plus beskrivelse af EU's nulforureningsstrategi.

- > I Handlingsplanens hovedindsatsområde **Mindre affald og bedre udnyttelse af naturressourcer** (kapitel 3) er tilføjet en målsætning om, at alle offentlige indkøb skal være miljømærkede i 2030. Der er desuden foretaget følgende væsentlige ændringer i forhold til planens initiativer under dette hovedindsatsområde:
 - > Initiativ *Styrket indsats overfor skadelige stoffer i PVC og arbejde for substitution til andre materialer* (retningsgivende) er udtaget af planen.
 - > Initiativ *Udvikling af kunstig intelligens, der kan screene internettet for farlige produkter* (retningsgivende) er ændret til *Implementering af kunstig intelligens, der screener internettet for farlige produkter (AIME)*.
 - > Initiativ *Styrke beføjelserne og kontrollen med produksikkerhed og kemikalier* (retningsgivende) er udtaget af planen.
 - > Initiativ *Forenkling af reglerne om frivillige tilbagetagningsordninger hos virksomheder* (retningsgivende) er udtaget af planen, da initiativet er gennemført og gældende.
 - > Initiativ *Etablere én indgang til det offentlige for virksomheder med cirkulære forretningsmodeller* er tilføjet til planen. Ift. miljøvurderingen vil initiativet umiddelbart klassificeres som "kan ikke miljøvurderes", da initiativets effekter ikke kan forudsiges på grundlag af den foreliggende beskrivelse.
- > I Handlingsplanens hovedindsatsområde **Mere og bedre genanvendelse** (kapitel 4) er tilføjet, at 74 kommuner har fået dispensation ift. indsamling af en eller flere af "de 10 fraktioner" indtil 31/12/2022. Der er desuden foretaget følgende væsentlige ændringer i forhold til Handlingsplanens initiativer under dette hovedindsatsområde:
 - > Initiativ *Evaluering af erfaringer i Danmark med særskilt og kombineret indsamling af mad- og drikkekartoner med frist seneste 2023* er tilføjet til planen. Ift. miljøvurderingen vil initiativet umiddelbart klassificeres som "kan ikke miljøvurderes", da initiativets effekter ikke kan forudsiges på grundlag af den foreliggende beskrivelse.
 - > Initiativ *Analyse af omkostningsreduktioner for affaldshåndtering* er udtaget af planen.
 - > Initiativ *Tilpasning af forbrændingskapacitet* (miljøvurderet) er betydeligt ændret idet det fremover er et krav, at kommunerne udbyder det forbrændingsegnete affald fra husholdninger. Samtidig bortfalder retten til anvisning af forbrændingsegnet affald fra erhverv. Det vurderes fortsat, at det ændrede initiativ kan miljøvurderes, idet der er tale om samme reduktion af forbrændingskapaciteten og stramning af miljøkrav til forbrændingsanlæggene.

- > Initiativ *Særskilt indsamling af tekstil hos virksomheder* (miljøvurderet) er udtaget af planen.
- > Under Handlingsplanens hovedindsatsområde **Bedre udnyttelse af biomasse** (kapitel 5) er foretaget følgende væsentlige ændringer i forhold til planens initiativer:
 - > Initiativ *Pulje til pyrolyse mv.* på 100 mio. kr./år i 2021 og 2022 er tilføjet til planen. Ift. miljøvurderingen klassificeres initiativet umiddelbart som "retningsgivende", da initiativet må forventes at medføre positive miljømæssige effekter, men at disse ikke kendes tilstrækkeligt til at kunne miljøvurdere dem.
 - > Initiativ *National madspildsdag* (retningsgivende) er udtaget af planen.
 - > Haveaffald er tilføjet til planens initiativ *Skærpede grænseværdier for tungmetaller og fysiske urenheder i madaffald til gødning* (miljøvurderet).
- > Under Handlingsplanens hovedindsatsområde **Bæredygtigt byggeri** (kapitel 6) er foretaget følgende væsentlige ændringer i forhold til planens initiativer:
 - > Initiativ *Fremme af klimavenlige byggematerialer* er tilføjet til planen. Initiativet er en del af Strategi for bæredygtigt byggeri. Ift. miljøvurderingen klassificeres initiativet umiddelbart som "retningsgivende", da initiativet må forventes at medføre positive miljømæssige effekter, men at disse ikke kendes tilstrækkeligt til at kunne miljøvurdere dem.
 - > Initiativ *Strategi for bæredygtigt byggeri* (kan ikke miljøvurderes) er udtaget af planen. Dette skyldes, at strategien er udkommet. Strategi for bæredygtigt byggeri indeholder en del initiativer, som er tilføjet til Handlingsplanen (se nedenfor).
 - > Initiativ *Udvikling af mere retvisende miljødata for materialer* er tilføjet til planen. Initiativet er en del af Strategi for bæredygtigt byggeri. Ift. miljøvurderingen klassificeres initiativet umiddelbart som "retningsgivende", da initiativet må forventes at medføre positive miljømæssige effekter, men at disse ikke kendes tilstrækkeligt til at kunne miljøvurdere dem.
 - > Initiativ *Implementering af den frivillige bæredygtighedsklasse i bygningsreglementet* (miljøvurderet) er udtaget af planen og afløst af initiativ *Regulering med afsæt i den frivillige bæredygtighedsklasse*. Initiativet er en del af Strategi for bæredygtigt byggeri. Ift. miljøvurderingen klassificeres det nye initiativ umiddelbart som "retningsgivende", da initiativet må forventes at medføre positive miljømæssige effekter (hvis resultatet af testfasen bliver, at den frivillige bæredygtighedsklasse implementeres i Bygningsreglementet), men at disse ikke kendes tilstrækkeligt til at kunne miljøvurdere dem.

- > Initiativ *Indfasning af grænseværdi for klimaaftryk fra bygninger* er tilføjet til planen. Initiativet er en del af Strategi for bæredygtigt byggeri. Ift. miljøvurderingen klassificeres initiativet umiddelbart som "retningsgivende", da initiativet må forventes at medføre positive miljømæssige effekter (særligt for klima), men at disse ikke kendes tilstrækkeligt til at kunne miljøvurdere dem.
- > Initiativ *Videreudvikling af LCA og LCC til designværktøjer* er tilføjet til planen. Initiativet er en del af Strategi for bæredygtigt byggeri. Ift. miljøvurderingen klassificeres initiativet umiddelbart som "kan ikke miljøvurderes", da initiativets effekter ikke kan forudsiges på grundlag af den foreliggende beskrivelse.
- > Initiativ *Den almene boligsektor som frontløber for digitalisering af hele bygningens livscyklus* er tilføjet til planen. Initiativet er en del af Strategi for bæredygtigt byggeri. Ift. miljøvurderingen klassificeres initiativet umiddelbart som "kan ikke miljøvurderes", da initiativets effekter ikke kan forudsiges på grundlag af den foreliggende beskrivelse.
- > Initiativ *Pulje til bæredygtigt byggeri* er tilføjet. Ift. miljøvurderingen klassificeres initiativet umiddelbart som "kan ikke miljøvurderes", da initiativets effekter ikke kan forudsiges på grundlag af den foreliggende beskrivelse.
- > Initiativ *Udarbejdelse af standardiserede bygningspas* (kan ikke miljøvurderet) er udtaget af planen, da processen er afsluttet.
- > Initiativ *Helhedsvurderinger ved renoveringer* er tilføjet til planen. Initiativet er en del af Strategi for bæredygtigt byggeri. Ift. miljøvurderingen klassificeres initiativet umiddelbart som "kan ikke miljøvurderes", da initiativets effekter ikke kan forudsiges på grundlag af den foreliggende beskrivelse.
- > Initiativ *Krav eller retningslinjer for selektiv nedrivning* er tilføjet til planen. Ift. miljøvurderingen klassificeres initiativet umiddelbart som "kan ikke miljøvurderes", da initiativets effekter ikke kan forudsiges på grundlag af den foreliggende beskrivelse.
- > Initiativ *Sikkert og sundt genbrug i byggeriet* er tilføjet til planen. Initiativet er en del af Strategi for bæredygtigt byggeri. Ift. miljøvurderingen klassificeres initiativet umiddelbart som "retningsgivende", da initiativet må forventes at medføre positive miljømæssige effekter (særligt for menneskers sundhed), men at disse ikke kendes tilstrækkeligt til at kunne miljøvurdere dem.
- > Initiativ *Mindre spild af materialer på byggepladsen* er tilføjet til planen. Initiativet er en del af Strategi for bæredygtigt byggeri. Ift. miljøvurderingen klassificeres initiativet umiddelbart som "kan ikke miljøvurderes", da initiativets effekter ikke kan forudsiges på grundlag af den foreliggende beskrivelse.

- > Initiativ *Langsigtet renoveringsstrategi* er udtaget af planen.
- > Under Handleplansens hovedindsatsområde **Plastik i en cirkulær økonomi** (kapitel 7) er foretaget følgende væsentlige ændringer i forhold til planens initiativer:
 - > Initiativ *Realisering af engangsplastikdirektivets mål om særskilt indsamling af drikkeflasker* (retningsgivende) er udtaget af planen, idet Danmark allerede opfylder dette.

4.2 Opsummering af ændringer

Følgende initiativer er således udtaget af Handleplanen:

- > *Styrket indsat overfor skadelige stoffer i PVC og arbejde for substitution til andre materialer* (retningsgivende)
- > *Styrke beføjelser og kontrol med produktsikkerhed og kemikalier* (retningsgivende)
- > *Forenkling af reglerne om frivillige tilbagetagningsordninger* (retningsgivende)
- > *Analyse af omkostningsreduktioner for affaldshåndtering* (kan ikke miljøvurderes)
- > *Særskilt indsamling af tekstil hos virksomheder* (miljøvurderet)
- > *National madspildsdag* (retningsgivende)
- > *Strategi for bæredygtigt byggeri* (kan ikke miljøvurderes)
- > *Udarbejdelse af standardiseret bygningspas* (kan ikke miljøvurderes)
- > *Langsigtet renoveringsstrategi* (kan ikke miljøvurderes)
- > *Realisering af engangsplastikdirektivets mål om særskilt indsamling af drikkeflasker* (retningsgivende)

Disse initiativer er alle fjernet, fordi de enten er gennemført eller blevet en del af gældende lovgivning. Dette gør dem overflødige som initiativer i Handleplanen og fjernelse af disse initiativer vil således ikke påvirke miljørapportens resultater ift. miljøpåvirkninger.

Følgende initiativer er væsentligt ændrede:

- > *Udvikling af kunstig intelligens, der kan screene internettet for farlige produkter* (retningsgivende) ændret til *Implementering af kunstig intelligens, der screener internettet for farlige produkter (AIME)*.

- > *Tilpasning af forbrændingskapacitet (miljøvurderet)* er betydeligt ændret idet det fremover er et krav, at kommunerne udbyder det forbrændingsegne affald fra husholdninger. Samtidig bortfalder retten til anvisning af forbrændingsegnet affald fra erhverv.
- > Haveaffald er tilføjet til initiativ *Skærpede grænseværdier for tungmetaller og fysiske urenheder i madaffald til gødning (miljøvurderet)*
- > *Implementering af den frivillige bæredygtighedsklasse i bygningsreglementet (miljøvurderet)* er udtaget af planen og afløst af initiativ *Regulering med afsæt i den frivillige bæredygtighedsklasse (retningsgivende)*

Den første og tredje ændring vurderes at medføre mindre positive miljøeffekter, primært ift. menneskers sundhed. Det er ikke muligt at vurdere, om ændringen i initiativet omkring tilpasning af forbrændingskapacitet vil medføre væsentlige ændringer ift. vurderingen i miljørapporten, da det endnu ikke er klart, hvorledes dette præcist implementeres. Den sidste ændring vurderes potentielt at kunne medføre en mindre negativ ændring i de potentielle positive indvirkninger på klima, ressourceforbrug og indeklima, som vurderet i miljørapporten.

Følgende nye initiativer er tilføjet planen:

- > *Etablere én indgang til det offentlige for virksomheder med cirkulære forretningsmodeller (kan ikke miljøvurderes)*
- > *Evaluering af erfaringer i Danmark med særskilt og kombineret indsamling af mad- og drikkekartoner med frist seneste 2023 (kan ikke miljøvurderes)*
- > *Pulje til pyrolyse (retningsgivende)*
- > *Fremme af klimavenlige byggematerialer (retningsgivende)*
- > *Udvikling af mere retvisende miljødata for materialer (retningsgivende)*
- > *Indfasning af grænseværdi for klimaaftryk fra bygninger (retningsgivende)*
- > *Videreudvikling af LCA og LCC til designværktøjer (kan ikke miljøvurderes)*
- > *Den almene boligsektor som frontløber for digitalisering af hele bygningens livscyklus (kan ikke miljøvurderes)*
- > *Pulje til bæredygtigt byggeri (kan ikke miljøvurderes)*
- > *Helhedsvurderinger ved renoveringer (kan ikke miljøvurderes)*
- > *Sikkert og sundt genbrug i byggeriet (retningsgivende)*
- > *Krav eller retningslinjer for selektiv nedrivning (kan ikke miljøvurderes)*
- > *Mindre spild af materialer på byggepladsen (kan ikke miljøvurderes)*

Tilføjelse af ovenstående initiativer til planen vurderes at kunne medføre mindre positive ændringer i forhold til det, som er vurderet i miljørapporten.

Høringen har desuden givet anledning til en række tekstmæssige ændringer i Handlingsplanen, som ikke vurderes at have ændret på Handlingsplanens indhold eller Handlingsplanens sandsynlige indvirkning på miljøet. Dette vurderes ud fra, at tilretningerne hovedsageligt er præciseringer og tilføjelser ift. det, som allerede er lagt til grund i miljøvurderingen og som dermed er sammenhængende med de oprindelige vurderinger af initiativer.

En række initiativer har ligeledes fået ændret titlen, uden at der indholdsmæssigt er ændret væsentligt i initiativerne. Disse ændringer er ikke specificeret her, da de ikke påvirker indvirkningen på miljøet.

4.3 Konklusion

De anførte ændringer, som er foretaget i Handlingsplanen, giver således ikke anledning til så væsentlige ændringer, at det har betydning for konklusionerne i miljørapporten. Dette vurderes bl.a. ud fra, at ændringerne i høj grad gælder retningsgivende initiativer eller initiativer, der ikke umiddelbart kan miljøvurderes. Derudover gælder, at virkeliggørelse af planens visioner og initiativer vil forudsætte yderligere tiltag, som ikke er defineret i eller fastlagt i Handlingsplanen. Ændringerne, som er foretaget i Handlingsplanen, fører dermed ikke til ændringer af miljøpåvirkningerne i en sådan grad, at der skal foretages ændringer i miljørapporten.

5 Alternativer

Handlingsplanen indeholder ikke deciderede alternativer eller alternative initiativer, men er i tilblivelsesprocessen løbende blevet justeret og vurderet i.f.t. de sandsynlige væsentlige miljøpåvirkninger, som de foreløbige visioner og initiativer kunne give anledning til. Dette også som følge af de politiske forhandlinger, som har været en del af Handlingsplanens tilblivelse. Herigennem er der løbende i den gennemførte planlægning opnået en gradvis optimering af de foreslåede mål, regler og initiativers sandsynlige indvirkninger på miljøet.

6 Overvågning

I henhold til § 12, stk. 4 i Miljøvurderingsloven skal myndigheden overvåge de væsentlige miljøpåvirkninger af planens eller programmets gennemførelse.

Miljøvurderingen af Handlingsplanen har vist, at Handlingsplanens indvirkninger på miljøet i betydeligt omfang vil blive opfanget gennem miljømyndighedernes (kommunerne og de statslige myndigheder) generelle overvågning af miljøet, i eksempelvis vand- og naturplaner og opfølgningen fastlagt i disse planer.

Derudover vil Miljøstyrelsen og Miljøministeriet nøje følge udviklingen i de forskellige indikatorer, der er defineret for de enkelte hovedindsatsområder. Ift. minimering, håndtering og behandling af affald vil dette bl.a. ske via den nationale affaldsstatistik, der udgives fra Miljøstyrelsen ca. én gang om året.

Der vil derfor ikke være behov for at overvåge indvirkningerne fra Handlingsplanen udover de initiativer, som er indeholdt i Handlingsplanen.